

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.71

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18494677>

Оцінка та регулювання банківської конкуренції в умовах системних трансформацій

Салтикова Ганна Василівна,

к.е.н., доцент, старший викладач кафедри фінансових технологій і підприємництва Сумського державного університету, м. Суми, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-4614-8313>

Павленко Людмила Дмитрівна,

к.е.н., старший викладач кафедри фінансових технологій і підприємництва Сумського державного університету, м. Суми, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-4724-7567>

Сильченко Катерина Борисівна,

студентка кафедри фінансових технологій і підприємництва Сумського державного університету, м. Суми, Україна,
<https://orcid.org/0009-0003-1811-062X>

Прийнято: 20.01.2026 | Опубліковано: 31.01.2026

Анотація: Метою роботи є дослідження особливостей конкуренції в національній банківській системі, оцінка поточного стану та визначення напрямків її регулювання та розвитку.

У процесі дослідження застосовувалися методи синтезу, логічного узагальнення, порівняльного аналізу, статистичні методи, метод графічної візуалізації.

У статті вивчено сутність категорії банківської конкуренції. Показано, що конкуренція є базовою передумовою функціонування економічних систем, в тому числі системи банківської. Наголошено на наявності специфічних рис банківської конкуренції, що принципово відрізняє її від конкуренції на товарних ринках. Попри ці відмінності основними індикаторами банківської конкуренції є кількість учасників ринку та частка кожного учасника на ринку. Проаналізовано основні кількісні показники національної банківської системи за 2013-2025 роки. Доведено, що попри значне зниження кількості учасників, зростання активів системи відбувалося випереджаючими темпами, що дає підстави ідентифікувати проаналізовані процеси як очищення банківської системи. Додатково виявлена тенденція зміни структури активів банківської системи.

Проаналізовано кількісні показники банків різних форм власності — державних, приватних та іноземних: активи, капітал, зобов'язання та ринкова частка, що стало базою для подальшої аналітики. Для оцінки рівня конкуренції на банківському ринку України були використані специфічні показники — індекс Герфіндаля-Гіршмана та коефіцієнт концентрації. Описаний механізм їх розрахунку та інтерпретації отриманих даних. Розраховано, що три провідні банки контролюють понад 64% ринку, а п'ять — майже 79%. Отримані значення індексу Герфіндаля-Гіршмана (2097,37) дозволяють інтерпретувати національний банківський ринок як олігополію. Підкреслено, що основне ядро ринку формують державні банки, обмежуючі конкуренцію.

В ході подальшого аналізу проаналізовано ринкові частки провідних банків в динаміці. Переконливо доведено, що ситуація надмірної концентрації

активів у кількох провідних банках не є випадковою, а закономірною та усталеною тенденцією. Виявлено позитивний тренд: за аналізований період коефіцієнти концентрації, розраховані відносно трьох та п'яти найкрупніших банків, знизилися орієнтовно на 10%.

Проаналізовані причини надмірного превалювання державних банків та сформульовані загальні вектори зусиль задля підвищення конкурентності банківського ринку.

Ключові слова: банк, банківська конкуренція, активи банківської системи, кредити суб'єктам підприємництва, антимонопольне регулювання, рівень концентрації ринку.

Assessment and regulation of banking competition in the context of systemic transformations

Hanna Saltykova,

PhD, associate professor, senior lecturer of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship of Sumy State University, Sumy, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-4614-8313>

Liudmyla Pavlenko,

PhD, senior lecturer of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship of Sumy State University, Sumy, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-4724-7567>

Kateryna Sylchenko,

student of the Department of Financial Technologies and entrepreneurship of Sumy State University, Sumy, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0003-1811-062X>

Abstract: *The paper's aim is to study the features of competition in the national banking system, evaluate the current state and determine the directions of its regulation and development.*

In the process of research, methods of synthesis, logical generalization, comparative analysis, statistical methods, and the method of graphic visualization were used.

The article examines the essence of the category of banking competition. It is shown that competition is a basic prerequisite for the functioning of economic systems, including the banking one. It is emphasized that there are specific features of banking competition, which fundamentally distinguishes it from competition in commodity markets. Despite these differences, the main indicators of banking competition are the number of market participants and the share of each participant in the market. The main quantitative indicators of the national banking system for 2013-2025 are analysed. It is proven that despite a significant decrease in the number of participants, the growth of the system's assets occurred at an outpacing pace, which gives grounds to identify the analysed processes as the clearing of the banking system. Additionally a trend of changes in the structure of the banking system's assets was identified.

Quantitative indicators of banks of different forms of ownership (state, private and foreign) were analysed: assets, capital, liabilities and market share, which became the basis for further analysis. To assess the level of competition in the banking market of Ukraine, specific indicators were used - the Herfindahl-Hirschman index and the Concentration ratio. The mechanism of their calculation and interpretation of the obtained data is described. It is calculated that the three leading banks control over 64% of the market, and five - almost 79%. The obtained values of the Herfindahl-Hirschman Index (2097.37) allow us to interpret the national banking market as an oligopoly. It is emphasized that the main core of the market is formed by state-owned banks that limit competition.

In the course of further analysis, the market shares of the leading banks in dynamics were analysed. It is convincingly proven that the situation of excessive concentration of assets in several leading banks is not accidental, but a natural and established trend. A positive trend is revealed: during the analysed period, the concentration coefficients calculated for the three and five largest banks decreased by approximately 10%.

The reasons for the excessive prevalence of state-owned banks are analysed and general vectors of efforts to increase the competitiveness of the banking market are formulated.

Keywords: *bank, banking competition, banking system assets, loans to business entities, competition regulation, market concentration degree.*

Постановка проблеми. Функціонування банківської системи є важливим чинником розвитку національної економіки, оскільки банки забезпечують кругообіг та перерозподіл фінансових ресурсів, кредитування суб'єктів господарювання та населення, формування інвестиційного потенціалу країни. У свою чергу, конкуренція є однією з онтологічних рис, що забезпечує ефективне функціонування всіх ланок і систем ринкової економіки, в тому числі системи банківської. У сучасних умовах глобалізації та цифровізації фінансових послуг зростає значення конкуренції як ключового механізму підвищення ефективності діяльності банків, поліпшення якості обслуговування клієнтів і забезпечення фінансової стабільності. Увага до забезпечення достатнього рівня конкуренції у банківській сфері як запоруки фінансової безпеки не вщухає з часів глобальної фінансової кризи, що довела вагомість ризиків надмірної концентрації банківського капіталу та дерегуляції банківського сектору. Отже оцінку стану конкуренції в банківській системі та розробку механізмів протидії її зниженню обґрунтовано можна віднести до найважливіших теоретичних та прикладних завдань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Повномасштабна війна спричинила низку глибоких трансформацій у банківській системі країни, що є фокусом уваги з боку науковців та експертів. У низці публікацій останніх років аналізуються поточні виклики та зміни у регуляторній політиці НБУ, відмічається зменшення кількості учасників банківського сектору та зміна структури його активів, зменшення ділової активності та кредитування реального сектору, акцентується посилення ролі державних банків та консолідація активів у найкрупніших банках [1-4]. Всі ці проблеми та тенденції наряду пов'язані зі станом конкуренції у банківській сфері, що актуалізує увагу до її вивчення.

Грунтовне теоретичне дослідження банківської конкуренції та її декомпозиція проведена М. Білим та М. Пентелейчуком; у [5] описані різні рівні банківської конкуренції та досліджений вплив конкурентоспроможності окремого банку на конкурентоспроможність національної банківської системи. Цікаві акценти щодо умовності поняття банківської конкуренції внаслідок присутності на банківському ринку акторів, що не є власне банками, знаходимо у дослідженні Рубежанської В.О. та Мальцевої В.В. [6]. Оцінка конкуренції в українській банківській системі у порівнянні з іншими країнами проведена Л.Шірін'яном [7], окремі розрахункові підходи реалізовані у [8]

Актуальні наразі цифрові аспекти впливу на конкуренцію в банківській сфері дістали різнобічного вивчення у численних працях, в тому числі Т. Соломатіної [9] та О. Копилової [10]. Серед найбільш значущих досліджень принципових аспектів забезпечення конкуренції в національній банківській системі варто відмітити роботу Лісовол, О. М., Науменко, С. Г. [11], які акцентуються на її нормативно-правовому регулюванні та бар'єрах на шляху розвитку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри ґрунтовність вивчення широкого кола теоретичних питань оцінки банківської

конкуренції, подальшого розвитку, на нашу думку, потребує питання обґрунтування інструментів та показників аналізу поточного рівня конкуренції на банківському ринку як основи розробки механізмів подолання виявлених проблем. Взагалі питання такого рівня важливості потребує систематичного моніторингу з боку наукової спільноти та практиків задля пошуку оптимальних шляхів підтримання високого рівня конкурентності національного банківського сектору.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) Метою роботи є дослідження особливостей конкуренції в національній банківській системі, оцінка поточного стану та визначення напрямків її регулювання та розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Банківська конкуренція має низку специфічних рис, що принципово відрізняє її від конкуренції на товарних ринках і визначають її особливе місце в теорії конкуренції [6, с. 13]. Але ми вважаємо, що попри всю специфіку при оцінці банківської конкуренції базовими залишаються показники кількості учасників ринку та їх частки на ринку. На рисунку 1 представлена динаміка кількості банківських установ та окремих принципових показників національної банківської системи. В останнє десятиліття перед початком широкомасштабного вторгнення відбулося беспрецедентне зниження кількості гравців ринку – на дві третини, які до того ж володіли близька третини активів системи. Найкрупніший банк країни – Приватбанк – в ході цих процесів був націоналізований [12]. Пік зниження кількості банківських установ прийшовся на 2014-2018 роки, коли було прийняте рішення про припинення діяльності 103 банків. Взагалі за представлений період загальна кількість банків знизилася на 65% - зі 173 до 61. При цьому кількість банків зі 100% іноземним капіталом коливалася у значно менших межах (23-17 банків), рівно як і кількість державних банків (4-7) [13].

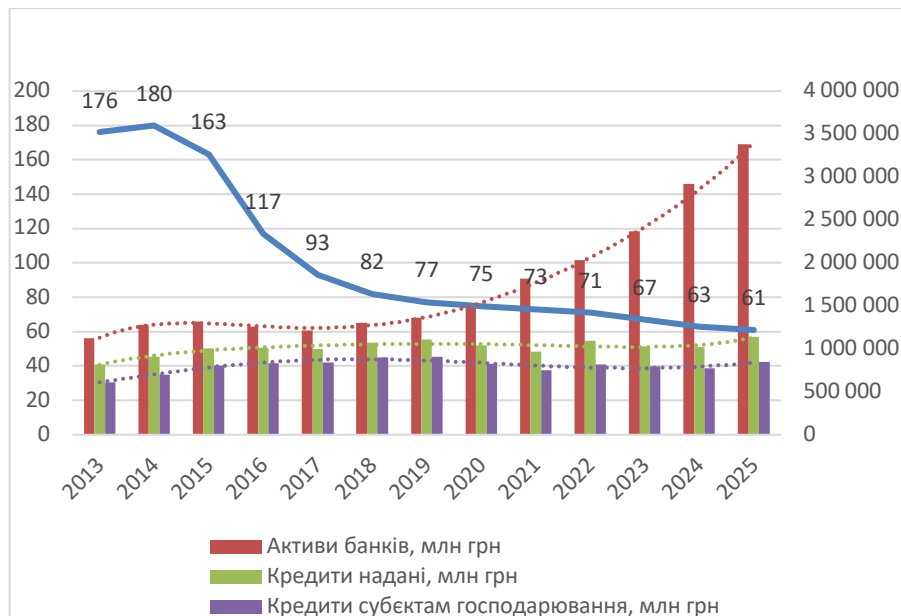

Рис. 1. Графічна кореляція між кількістю банківських установ та активами банківської системи

Джерело: побудовано за даними [13,14]

Оремо підкреслимо, що різке зниження кількості учасників ринку за аналізований період супроводжувалося ще більш інтенсивним зростанням сумарних активів національної банківської системи. При цьому кількість наданих кредитів, в тому числі кредитів суб'єктам підприємництва демонстрували майже лінійний тренд, коливаючись в незначних межах. Все це сумарно дає підстави стверджувати про очищення банківської системи від слабких гравців, суттєве збільшення її потенціалу та значну зміну структури активів.

Подальший аналіз конкурентності банківського ринку був сконцентрований на найкрупніших банках, що мають найбільшу частку ринку. Результати аналізу на кінець 2025 року представлені в таблиці 1. У ній подано дані щодо активів, балансового капіталу та зобов'язань дев'яти провідних банків різних форм власності — державних, приватних та іноземних. Аналіз цих показників дає змогу оцінити масштаби діяльності банків, їх фінансову стійкість, а також визначити роль кожного типу власності в банківському секторі країни.

Таблиця 1

Обрані показники та ринкові частки найкрупніших банків України

Назва банку	Тип власності	Активи, млн. грн.	Балансовий капітал, млн. грн.	Зобов'язання, млн. грн.	Ринкова частка (Si), %
Приватбанк	Державний	830475,42	638731,74	191743,68	38,85
Ощадбанк	Державний	373529,65	287684,24	85845,41	17,47
Укресімбанк	Державний	165234,10	45527,92	119706,18	7,73
Райффайзен Банк	Іноземний	159152,93	76652,92	82500,01	7,44
ПУМБ	Приватний	155627,61	107144,24	48513,38	7,28
Укргазбанк	Державний	137262,57	87586,31	49676,26	6,42
Універсал Банк	Приватний	116596,61	54333,75	62262,86	5,45
Сенс Банк	Державний	102134,45	62339,84	39794,61	4,78
Укрсиббанк	Іноземний	97814,82	26411,48	71403,33	4,58
Разом		2137828,16	1386412,44	751445,72	

Джерело: Побудовано авторами за [13-15]

Найбільші обсяги активів зосереджені в державному секторі. Лідером є Приватбанк, активи якого становлять понад 830 млрд грн, що значно перевищує показники інших банків. Друге місце посідає Ощадбанк із активами 373,5 млрд грн. Серед приватних банків найбільший обсяг активів має ПУМБ 155,6 млрд грн, а серед іноземних — Райффайзен Банк 159,2 млрд грн.

За капіталом також домінує державний сектор — зокрема, Приватбанк 638,7 млрд грн та Ощадбанк 287,7 млрд грн. Це свідчить про високу концентрацію ресурсів у банках з державною участю.

Щодо зобов'язань, їхній розмір є найбільшим у Приватбанку 191,7 млрд грн, що відповідає його масштабам діяльності. Проте в більшості приватних та іноземних банків обсяг зобов'язань є помітно нижчим, що може свідчити про обережнішу політику щодо залучення коштів.

Для оцінки рівня конкуренції на банківському ринку України були використані специфічні показники — індекс Герфіндаля-Гіршмана та коефіцієнт концентрації [16, с. 3], що в своїх моделях розрахунку спираються

на ринкову частку окремих суб'єктів господарювання (банків). У світовій практиці дані показники використовуються для оцінки структури ринку, ступеня його монополізації та обґрунтування доцільності антимонопольного впливу.

Розрахунок індексу Герфіндаля–Гіршмана (*англ.* Herfindahl–Hirschman Index, ННІ) полягає у визначенні суми квадратів ринкових часток усіх учасників ринку (у відсотках) та дозволяє кількісно оцінити рівень концентрації оцінюваного ринку [16, с. 3]. Збільшення ННІ інтерпретується як зниження рівня конкуренції ринку внаслідок зростання концентрації його учасників та збільшення ринкової частки учасників-лідерів, потенційних або реальних монополістів [16-18].

Коефіцієнт концентрації (Concentration ratio, CR_n) показує сукупну частку ринку, яку контролюють n найбільших банків. Найбільшим можливим значенням показника є 100 %, що означає повну монополізацію ринку n банками. Коефіцієнт n показує, відносно якої кількості банків-флагманів ведеться розрахунок [18, с. 9].

Згідно даних таблиці 1, три провідні банки контролюють понад 64% ринку, а п'ять — майже 79%. Це свідчить про високий рівень концентрації у національному банківському секторі, що підтверджується отриманим значенням індексу Герфіндаля–Гіршмана, що дорівнює 2097,37. При цьому значення ННІ, що перевищує 1800, інтерпретується як олігополія чи монополія.

Отже, національний банківський ринок України має достовірні ознаки олігополії, за якої кілька великих банків, переважно державних, займають провідні позиції. Найбільшу частку активів контролюють ПриватБанк, Ощадбанк та Укрексімбанк, які формують основне ядро ринку, обмежуючі конкуренцію.

Таблиця 2 відображає динаміку ринкових часток найбільших банків України у 2019–2025 роках. У ній наведено показники частки кожного банку на ринку у відсотках та зміни цих показників за аналізований період. Дана інформація дозволяє оцінити тенденції зростання або зниження впливу окремих банків на ринку та визначити лідерів і конкурентів сектору.

Таблиця 2

Динаміка ринкових часток найбільших банків України у 2019–2025 рр., %.

Назва банку	Роки							Відхилення, +,-
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Приватбанк	48,59	45,73	41,44	41,09	38,98	38,98	38,85	-9,74
Ощадбанк	16,03	15,65	15,14	14,86	16,91	17,28	17,47	1,44
Укрексімбанк	9,71	9,82	9,48	8,98	8,13	7,87	7,73	-1,98
Райффайзен Банк	6,69	6,72	6,66	7,52	6,87	6,67	7,44	0,75
ПУМБ	4,12	4,69	5,03	6,70	7,13	7,30	7,28	3,16
Укргазбанк	6,75	7,71	7,90	5,43	6,48	6,92	6,42	-0,33
Універсал Банк	1,03	1,78	2,80	3,81	4,67	5,15	5,45	4,42
Сенс Банк	3,79	4,38	5,94	6,09	5,68	5,07	4,78	0,99
Укрсиббанк	3,29	3,51	5,60	5,53	5,13	4,76	4,58	1,28

Джерело: складено й розраховано авторами за матеріалом [13-15]

Аналіз даних таблиці 2 дозволяє зробити висновок, що ситуація надмірної концентрації активів у кількох провідних банках не є випадковою, а, скоріш закономірною та усталеною. За роки повномасштабного вторгнення коефіцієнти концентрації за даними трьох та п'яти найбільших банків CR_3 та CR_5 змінювали своє значення лише в десятих, коливаючись близька значень 64 та 78% відповідно. Крім того загальну тенденцію концентрації банківського ринку можна вважати скоріш позитивною, оскільки у 2019 році ці показники були ще більшими – 74 та 85%. Переважну частку цієї позитивної тенденції забезпечено падінням ринкової частки Приватбанку майже на 10%. Найбільше нарощування своїх позицій продемонстрували ПУМБ і Універсал Банк, частково змістивши акцент з державних банків.

Варто відмітити, що така ситуація на банківському ринку привернула увагу Антимонопольного комітету, який ще наприкінці 2020 року провів

грунтовне дослідження національного ринку банківських послуг з точки зору порушення принципу конкурентного нейтралітету [21]. У звіті ситуація на ринку була ідентифікована як «не ідеальна». Відзначається потенційна конкурентність ринку, зважаючи на кількість банків, але встановлено, що в п'ятнадцяти вагомих сегментах банківських послуг, як-от обслуговування переселенців, військових пенсіонерів, державних установ, створені штучні бар'єри, що заважають доступу приватного та іноземного банківського капіталу, монополізуючи ринок на користь державних банків, що, окрім інших негативних впливів, протирічить українським зобов'язанням в контексті євроінтеграції. За результатами роботи і формування підсумкового звіту направлено пропозиції Кабінету Міністрів України для вирішення ідентифікованих проблем. На нашу думку, саме ці дії уповноважених органів виконавчої влади сприяли покращенню показників конкурентності банківського ринку за період 2020 – 2025 років, але в цілому відсутні підстави вважати досягнутий результат достатнім. У таблиці 3 представлені загальні напрямки можливих подальших дій, що сприятимуть підвищенню конкурентності національного ринку банківських послуг.

Таблиця 3

Інструменти стимулювання конкуренції та протидії монополізації

Інструмент	Опис впливу на конкуренцію та потенціал розвитку
Антимонопольне законодавство	Забезпечує обмеження антиконкурентних практик, штучних бар'єрів, створюючи рівні умови для всіх учасників ринку та стимулюючи розвиток агентів ринку
Регулювання злиттів та поглинань	Контроль над злиттями банків запобігає концентрації ринку та формує здорову конкурентну середу, що дає можливість розвиватися ринку та, як наслідок, малому і середньому бізнесу
Підтримка малого та середнього бізнесу	Програми підтримки та стимулювання підприємців сприяють розширенню банківського ринку шляхом стимулювання попиту на банківські продукти та послуги
Підвищення прозорості ринку	Забезпечення доступу до інформації про ціни, умови продажу та пропозиції конкурентів дозволяє агентам ринку приймати ефективні рішення та зміцнювати конкурентні позиції

Освітні програми та підвищення обізнаності	Підвищення знань бізнесу і споживачів про важливість конкуренції та способи її підтримки стимулює чесну конкуренцію та розвиток ринку
Стимулювання інновацій та технологічного розвитку	Впровадження нових технологій і інноваційних рішень дозволяє банкам зміцнювати конкурентні позиції, підвищувати ефективність та якість продуктів і послуг

Джерело: складено авторами на основі [19-21]

Висновки. В результаті проведеного дослідження є підстави констатувати достатню стійкість національної банківської системи до шоків, спричинених масштабним збройним конфліктом і негативними макроекономічними трансформаціями. Однак здійснені розрахунки дозволяють охарактеризувати українській банківський сектор як олігополістичний із превалюванням державних банків. Ми вважаємо непереконливими аргументи щодо необхідності підвищення системної стійкості в умовах війни, адже подібні пропорції та тенденції склалися задовго до початку агресії. Має місце надмірна концентрація та зниження конкуренції на банківському ринку України, що може призвести до віддалених негативних наслідків. Стратегія подальшого розвитку банківської системи має плануватися виходячи із пріоритетів забезпечення рівних прав і можливостей всім учасникам ринку та зняття бар'єрів для формування вільної ефективної конкуренції.

Список використаних джерел

1. Агрес, О, Садура О. Стан банківської системи України в умовах війни: проблеми стабільності та стратегічні орієнтири розвитку. *Регіональна економіка*. 2025. Т. 2, вип. 116. С. 73–82. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2025-2-7>.
2. Прокопенко, Н, Мирончук, В, Шепель, І. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. Т.41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-33>

3. Тимошик Н, Крилова О, Мирошніченко Ю, Кириченко К, Мирончук В. Дилеми та шляхи вирішення функціонування банківської системи України в умовах воєнного стану. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр.* 2022. 5(46). С. 40-53. <https://doi.org/10.55643/fcaptr.5.46.2022.3905>
4. 8. Сербін О. Виклики та розвиток банківської системи України в період дії воєнного стану у 2025 році. *Інвестиції: практика та досвід.* 2025. Т. 10. С. 202–209. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.10.202>.
5. Білий М, Пентелейчук М. Конкурентоспроможність банківських установ: сутність та особливості формування. *Проблеми і перспективи економіки та управління.* 2025. 3 (43). С. 326-336. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3\(43\)-326-336](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3(43)-326-336)
6. Рубежанська В, Мальцева В. Специфічні риси банківської конкуренції в умовах глобалізації світового фінансового ринку. *Collection of scientific papers «SCIENTIA»*, (February 9, 2024; Athens, Greece). 2024. С. 13-14.
7. Шірінян Л. Конкуренція банків: Україна vs інші країни *Фінансові послуги.* 2018. 5. С. 33-37.
8. Коломієць Д. Тенденції концентрації та конкурентної взаємодії на ринку банківських послуг України у 2020–2024 роках. *Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції: тези доповідей.* 2025. С. 119-121.
9. Соломатіна Т. Вплив цифрових платформ на конкуренцію в банківській сфері та фінансових послугах. *Економіка та суспільство.* 2025. (77). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-25>
10. Копилова О, Пічугіна Ю, Гончар К. Діджиталізація банківського сектору України–виклики та перспективи. *Економіка та суспільство.* 2023. (50). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-47>

11. Лісовол О, Науменко С. Нормативно-правове регулювання конкуренції на ринку банківських послуг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. 2(86). С. 324-330.
12. Велике банківське очищення: причини і результати. *Національний Банк України*. URL: <https://badbanks.bank.gov.ua/> (дата звернення: 20.01.2026).
13. Наглядова статистика. Основні показники діяльності банків України. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#1> (дата звернення: 20.11.2025).
14. Огляд банківського сектору. *Національний банк України*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2025-08.pdf?v=14 (дата звернення: 20.11.2025).
15. Активи і зобов'язання банків на грудень 2025 р. *Мінфін*. URL: <https://minfin.com.ua/ua/banks/ranking/assets/2025/12/> (дата звернення: 20.11.2025).
16. Проект методології розрахунку Індексу моніторингу конкурентного середовища. URL: <https://amcu.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ff/d8e/c45/5ffd8ec45f565836919952.pdf> (дата звернення: 20.11.2025).
17. Литвиненко Н., Пилипенко Г. Мікроекономічні засади дослідження концентрації ринків. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. Т. 1. С. 9–15.
18. Кирилюк А. Методика оцінювання рівня концентрації та монополізації економіки. *Економіка і суспільство*. 2016. (3). С. 67-68.
19. «Про захист економічної конкуренції»: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>.
20. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні *Міністерство економіки України*. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?id=31f9c075-3504-4113-b42d->

48c2de248b76&lang=uk-UA&utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 02.12.2025).

21. Дослідження ринку банківських послуг: бар'єри на шляху розвитку конкуренції. *Антимонопольний комітет України*. URL: <https://amcu.gov.ua/news/doslidzhennya-rinku-bankivskih-poslug-baryeri-na-shlyahu-rozvitku-konkurenciyi> (дата звернення: 02.12.2025).